

เป้าหมายสูงสุด
ของชีวิต

ผู้มีปัญญาเป็นเครื่องทรงจำ เรากล่าวว่า เป็นบัณฑิต
เพราะการยึดได้ซึ่งประโยชน์ในทฤษฎีธรรม
และประโยชน์ในสัมปรายภพ

๓๐

ในทุกวันนี้ มนุษย์ส่วนใหญ่ต่างยังไม่รู้ว่าเกิดมาทำไม อะไรคือเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต และเมื่อไม่มีโอกาสได้ฟังธรรมของพระพุทธองค์ ชีวิตจึงยังต้องเวียนวนอยู่ในกระแสแห่งความทุกข์ระทม เหมือนถูกตรึงด้วยเครื่องพันธนาการร้อยรัด แต่เมื่อได้ฟังพระสัทธรรม ก็จะเข้าใจความเป็นจริงของชีวิต แล้วรู้ว่าอะไรคือเป้าหมายสูงสุดของการเกิดมาเป็นมนุษย์ จะได้ไม่เสียเวลา เพื่อมุ่งหน้าไปสู่เป้าหมายที่แท้จริงนั้น

มีพุทธพจน์บทหนึ่ง พระพุทธองค์ตรัสไว้ใน อุโฆตถสูตร ว่า

“**ทิฏฺเฐ ธมฺเม จ โย อตฺถโก โย จตฺถโก สมปรายิกโก**
อตถภาสิสมยา ธีโร ปณฺธิโตติ ปวฺจุจติ

ผู้มีปัญญาเป็นเครื่องทรงจำ เรากล่าวว่า เป็นบัณฑิต เพราะการยึดได้ซึ่งประโยชน์ในทิฏฐุธรรม และประโยชน์ในสัมปรายภพ”

บัณฑิต คือผู้มีใจผ่องใสเป็นปกติ และดำเนินชีวิตอยู่ด้วยปัญญา เป็นผู้ฉลาดในอุบายแห่งความเลื่อมและความเจริญ มีความทรงจำดี เนื่องจากมีใจใส ทำให้ความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้จึงบริสุทธิ เมื่อจิตบริสุทธิ ดวงจำก็บริสุทธิ จึงมีความทรงจำแม่นยำไม่ผิดพลาด เมื่อทรงจำได้มาก ถึงเวลา

เป้าหมายสูงสุดของชีวิต

๓๑

จะใช้งานก็สามารถนำออกมาใช้งานได้คล่องแคล่ว มีปัญญา
แตกฉาน รอบรู้ในทุกๆ ด้าน รู้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว อะไรถูกอะไรผิด
อะไรเป็นบุญอะไรเป็นบาป มีวินัยฉัยที่ถูกต้องร่องรอยตาม
ความเป็นจริง มองเห็นประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่าง
แจ่มแจ้ง

นักปราชญ์ราชบัณฑิตในสมัยก่อน เช่น พระบรมโพธิสัตว์
ท่านสอนตนเองได้ รู้ว่าเกิดมา มีอะไรที่เป็นสาระหรือไม่เป็นสาระ
จึงรู้จักวิธีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ว่าต้องสร้างบารมีไปจนกว่า
บารมีจะเต็มเปี่ยม ได้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของชีวิต คือ
พระนิพพาน ตราบใดที่ยังไม่หลุดพ้นจากอาสวกิเลส ไม่ได้บรรลุ
กายธรรมอรหัต เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกายธรรมอรหัต ก็ยัง
ประมาทไม่ได้ อย่างน้อยจะต้องยึดเอาประโยชน์ในปัจจุบันและ
ประโยชน์ในอนาคตไว้ก่อน

ประโยชน์ในปัจจุบันเรียกว่า ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ คือ
ถึงพร้อมด้วยความหมั่น ตั้งแต่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน นำวิชาความรู้
นั้นมาประกอบอาชีพสุจริต ขยันขันแข็งทำงาน ไม่เกียจคร้าน
ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ได้ทรัพย์มาแล้วก็รู้จักเก็บรักษา ถึงพร้อม
ด้วยการรักษา ไม่ใช่จ่ายส่ายส่าย แต่ใช้ทรัพย์ให้เกิดประโยชน์
สูงสุดเพื่อตนเองและส่วนรวม และการที่จะให้ชีวิตสมบูรณ์ได้นั้น

๓๒

ต้องมีต้นแบบ ต้องรู้จักคบคนดี มีนักปราชญ์ราชบัณฑิตเป็น
กัลยาณมิตร เพื่อที่จะดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง พบกับชีวิตอัน
ประเสริฐ ชีวิตจะได้ดำเนินอยู่บนหนทางสายกลาง เลี่ยงชีวิตได้
เหมาะสม เป็นอยู่อย่างพอดี ถ้าปฏิบัติให้ถึงพร้อมอย่างนี้ได้
จะเกิดความเจริญรุ่งเรืองในปัจจุบัน โบราณท่านเรียกกรรม
หมวดนี้ว่า หัวใจเศรษฐี ใครที่ปฏิบัติตามแล้ว จะได้เป็นเศรษฐี
ในปัจจุบันทีเดียว

เมื่อทำประโยชน์ในปัจจุบันให้เกิดขึ้นแล้ว ต้องมอง
การณ์ไกลถึงประโยชน์ในอนาคตอีกด้วย ที่เรียกว่า สัมปรายภักต-
ประโยชน์ คือ ประโยชน์ในภายหน้า ที่จะทำให้เราเดินทางไปสู่
สัมปรายภพได้อย่างปลอดภัย หลังจากละโลกไปแล้วต้องไปสู่
ชีวิตใหม่ที่สดใสกว่าเดิม นั่นคือ ต้องเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือ
มีความเลื่อมใสในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในใจเห็นพระธรรมกาย
ใสแจ่ม ทั้งเลื่อมทั้งใสสว่างเห็นตลอดเวลา เลื่อมใสในพระธรรม
เห็นธรรมรัตนะใสแจ่มในกลางพุทธรัตนะ เลื่อมใสในพระสงฆ์
คือ เห็นสังฆรัตนะ ธรรมกายที่ละเอียดกว่า ซ่อนอยู่ในกลาง
ธรรมรัตนะ ความเลื่อมใสจะนำไปสู่ความบริสุทธิ์ภายใน และ
ความบริสุทธิ์นี้จะบ่งเกิดแห่งคุณความดีทั้งหลาย จะทำให้
เราเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีล เมื่อกาย วาจา ใจของเรapurification
ใจจะมีแต่ความคิดที่ดีๆ คิดจะเสียสละ คิดจะเป็นผู้ให้ เราก็จะ

เป้าหมายสูงสุดของชีวิต

๓๓

ถึงพร้อมด้วยจาคะ สละความตระหนี่ออกจากใจ โดยเฉพาะ
สละอารมณ์ที่ไม่ดีออกไป ให้เหลือไว้แต่อารมณ์ที่ดีเท่านั้น
อารมณ์สบาย อารมณ์เยือกเย็น มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีแต่
ให้ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ประการสุดท้ายคือ ความถึงพร้อม
ด้วยปัญญา รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์หรือมิใช่ประโยชน์
เป็นปัญญาทางธรรมที่จะช่วยชี้หนทางสว่างในชีวิต ช่วยให้เรา
พ้นจากทุกข์ ไม่พลัดตกไปในอบายภูมิ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาพระลัทธิธรรม
คำสั่งสอน ให้รู้จักประโยชน์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เพื่อชีวิต
เราจะได้ปลอดภัยทั้งในโลกนี้และโลกหน้า โดยเฉพาะปัญญาที่
เกิดจากการทำสมาธิเจริญภาวนา เรียกว่าเป็นภาวนามยปัญญา
เป็นปัญญาที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น ท่านได้กล่าวไว้ว่า “แสง
สว่างใดจะเสมอด้วยแสงสว่างแห่งปัญญานั้นไม่มี” จะสว่างได้
ใจต้องหยุด ถ้าใจหยุดเดียวสว่างเอง เราจะเข้าถึงแสงสว่าง
ภายใน เข้าถึงกายภายใน และเข้าถึงพระธรรมกายเป็นลำดับ

ในอดีตเขารู้จักปฏิบัติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธ-
เจ้ากันอย่างนี้ ถึงได้เรียกว่าบัณฑิต เพราะได้ทำประโยชน์ทั้ง
ในภพนี้และภพหน้า ส่วนประโยชน์ที่สูงยิ่งไปกว่านั้น เรียกว่า
ปรমัตถประโยชน์ คือประโยชน์อันสูงสุด นั่นคือการทำ

๓๔

พระนิพพานให้แจ้ง มีวิธีการเดียวเท่านั้น ที่จะทำให้เราเข้าไป
ถึงความรู้แจ้ง คือ ทำใจหยุดอย่างเดียว หลงบ่วงวัดปากน้ำ
ภาษีเจริญ ท่านถึงย่ำว่า หยุดเป็นตัวสำเร็จ ถ้าหยุดนิ่งได้สนิท
เราจะไปถึงเป้าหมายอันสูงสุด คือ ได้บรรลุผลนิพพาน
การฝึกใจหยุดนิ่งจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก จะก่อให้เกิดประโยชน์
อันยิ่งใหญ่แก่ตัวเราเอง และมวลมนุษยชาติ

เพราะฉะนั้น เราต้องกระทำทั้งประโยชน์ในปัจจุบัน
ประโยชน์ในอนาคต และประโยชน์อันสูงสุดให้ได้ ต้องมี
พระนิพพานเป็นแก่นสาร มีที่สุดแห่งธรรมเป็นเป้าหมาย
ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นยอดนักสร้างบารมีที่แท้จริง

*ในสมัยพุทธกาล มีอุบาสกท่านหนึ่ง เกิดมาพร้อมกับ
สมบัติมากมาย อีกทั้งเป็นคนมีสติปัญญาเฉียบแหลม เรียนจบ
ไตรเพท พอมีโอกาสเข้ามาศึกษาความรู้ทางพระพุทธศาสนา
ได้ถามพระภิกษุรูปหนึ่งว่า “ทำอย่างไรจึงจะใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า
และทำอย่างไรถึงจะได้บุญมาก” พระท่านตอบว่าให้หมั่นทำ
ทานอย่างสม่ำเสมอ อุบาสกกลับไปบ้าน ก็ตั้งใจทำบุญตักบาตร
ทุกวัน ช่วยเหลือเจือจุนคนยากคนจนมิได้ขาด แต่ก็ยังไม่อิ่มใจ

เป้าหมายสูงสุดของชีวิต

๓๕

จึงได้ย้อนกลับไปถามพระใหม่ว่า “ทำทานแล้วควรทำอะไรอีก” พระท่านก็ตอบว่า “ให้ตั้งใจรักษาศีล” เขาก็ตั้งใจรักษาศีล ๕ และศีล ๘ อย่างเต็มที่ จนมีความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจขึ้นมา ต่อมาจึงอยากจะทำสมาธิภาวนาให้เหมือนกับพระท่านบ้าง

สุดท้ายจึงเห็นว่า ชีวิตฆราวาสเป็นชีวิตที่คับแคบ มากไปด้วยธุลี โอกาสที่จะทำตนให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ประดุจ ลิงซ์ขัณฑ์นั้นทำได้ยาก โอกาสในการทำภาวนาก็ไม่ค่อยมี ท่าน จึงได้ตัดสินใจขอบวชเป็นพระภิกษุ เมื่อบวชแล้วก็ตั้งใจแสวงหา หนทางดับทุกข์ ตั้งใจประพฤติตามพระธรรมวินัยเป็นอย่างดี แล้วก็ทำภาวนาอย่างเอาจริงเอาจัง ประารถความเพียรอย่าง ไม่ลดละ เพียงไม่กี่วันก็สามารถทำใจหยุดนิ่ง เข้าถึงกายธรรม- อรหัตเป็นพระอรหันต์ในที่สุด พระพุทธองค์ทรงทราบแล้ว ได้ตรัสสอนโมทนาสาธุการในท่ามกลางพุทธบริษัท และทรงสอน ให้เอาเป็นแบบอย่างในการสร้างความดี คือให้สั่งสมความดี ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งความดีถึงที่สุด

เราจะเห็นว่า สุตยอดของการแสวงหา คือการได้เข้าถึง ความสุขภายใน เข้าถึงกายธรรมอรหัตซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด ของชีวิต เพราะฉะนั้นเราจะต้องศึกษาให้เข้าใจว่า อะไรคือ แก่นแท้ของชีวิต อะไรคือเรื่องหลัก อะไรคือเรื่องรอง ถ้าเรา ทราบได้อย่างนี้ เราจะได้เป็นคนที่ไม่หลงโลก ไม่เพลิดเพลिनอยู่

๓๖

ในโลก จะใช้ชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ เพราะเราต่างทราบแล้วว่า ธรรมกายคือเป้าหมายของชีวิต เกิดมาแล้ว ต้องเข้าถึงธรรมกายให้ได้

จะเข้าถึงได้ใจต้องหยุด คือเอาใจมาหยุดนิ่งตรง ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เมื่อหยุดถูกส่วนจะเห็นเป็นดวงใส สะอาดบริสุทธิ์ ปรากฏเกิดขึ้นมาที่ศูนย์กลางกาย อย่างเล็กขนาด ดวงดาวในอากาศ อย่างกลางก็ขนาดพระจันทร์ในคืนวันเพ็ญ อย่างใหญ่ก็ขนาดพระอาทิตย์ตอนเที่ยงวัน หรือยิ่งกว่านั้น จะขนาดไหนก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เห็น สะดือขึ้นมา ๒ นิ้วมือ เรียกว่า ดวงปฐมมรรค ซึ่งแปลว่า หนทางเบื้องต้นที่จะเข้าถึงธรรมกาย และธรรมกายจะเกิดขึ้น ที่เดียวเท่านั้น คือที่ฐานที่ ๗ ซึ่งธรรมกายนี้แหละเป็นกายแห่ง การตรัสรู้ธรรมของทุกๆ คน

เมื่อถึงธรรมกายก็จะเกิดธรรมจักขุและญาณทัสสนะ การเห็นด้วยธรรมกายเป็นการเห็นที่แตกต่างไปจากการเห็น ด้วยตามนุษย์หรือตาทิพย์ คือเห็นได้รอบตัว ทั้งซ้าย ขวา หน้า หลัง บน ล่าง ตรงกลาง ระหว่างหัวต่อในเวลาเดียวกัน เห็นอย่างนี้เรียกว่าเห็นรอบตัว เห็นรอบทิศ และก็หยั่งรู้ได้ ด้วยญาณทัสสนะของธรรมกาย รู้ทั่วถึง รู้พร้อม รู้ยิ่ง รู้แจ้ง เห็นแจ้งแทงตลอดหมดในภพสาม โลกกันต์ และนิพพาน

เป้าหมายสูงสุดของชีวิต

๓๓

ธรรมกายนี้มีอยู่หลายระดับ ตั้งแต่ธรรมกายโคตรภู ธรรมกายพระโสดาบัน ธรรมกายพระสกทาคามี ธรรมกาย พระอนาคามี และธรรมกายพระอรหัต เป้าหมายสูงสุด คือต้อง เข้าไปให้ถึงกายธรรมอรหัตที่ละเอียดที่สุด บริสุทธิ์ที่สุด หลุดพ้น จากการบังคับบัญชาของกิเลสอาสวะ ถ้าถึงกายธรรมอรหัต ก็ได้ชื่อว่าบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการเกิดมาเป็นมนุษย์ในชาตินี้

ถ้าจับหลักเช่นนี้ได้แล้ว เราจะได้รู้ว่าธรรมกายนี้แหละ เป็นเป้าหมายที่แท้จริงของมวลมนุษยชาติ เป็นที่พึงที่ระลึก อันสูงสุด ที่เรียกว่าเป็นสรณะ ไม่ใช่ต้นไม้ ภูเขาเลากา ไม่ใช่ จอมปลวก เจ้าทรงผิสีงอะไรต่างๆ เหล่านี้ล้วนไม่ใช่สรณะ ไม่ใช่ ที่พึงที่ระลึกอันแท้จริง ที่พึงที่ระลึกที่แท้จริงนั้นอยู่ภายในตัว ของเรานี่เอง คือธรรมกาย หรือพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ สามอย่างนี้เท่านั้นที่เป็นสรณะอันประเสริฐ ควรที่เราจะระลึก นึกถึงอยู่ตลอดเวลา

เพราะฉะนั้น ให้หมั่นฝึกใจให้หยุด ให้นิ่ง ให้เข้าถึง ธรรมกายให้ได้ อย่าเอาภารกิจการทำงานมาเป็นข้ออ้างสำหรับ ตัวเรา ทำให้เราทอดธุระในการปฏิบัติธรรม เพราะเวลาในโลก นี้มีอยู่อย่างจำกัด จงใช้เวลาทุกวินาทีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการประพฤติปฏิบัติธรรม ทำใจให้หยุดนิ่งกันให้ได้ ทุกๆ ท่าน